

Prikazivanje radova za savetovanja i simpozijume
format 21x29,7cm/A4 prema SRPS ISO 353 (za štampu)

**UPUTSTVO I UGLEDNA FORMA ZA AUTORE RADOVA
ZA SAVETOVANJA I SIMPOZIJUME CIGRE Srbija
(NASLOV RADA)**

**IME(NA) AUTORA*
NAZIV FIRME**

GRAD

ZEMLJA

Kratak sadržaj — Ovaj dokument sadrži uputstva koja se moraju poštovati prilikom izrade radova namenjenih prezentaciji na savetovanjima i simpozijumima CIGRE Srbija. Molimo vas da ova uputstva pažljivo pročitate kako bi se izbegli problemi pri štampanju vašeg rada.

Ovaj dokument je ujedno i primer željenog izgleda rada. Dokument sadrži sve potrebne informacije o formatu rada, tipu i veličini fontova, kao i pravila koja objašnjavaju postupke u vezi sa jednačinama, mernim jedinicama, slikama, tabelama i ostalim delovima rada.

Ako koristite *Microsoft Word* ovaj dokument možete direktno preuzeti sa web adrese <http://www.cigresrbija.rs> i koristiti ga kao podlogu za pripremu Vašeg rukopisa jednostavnim unošenjem Vašeg teksta umesto ovih uputstava.

U okviru simbola CIGRE Srbija autori ne unose nikakav tekst, on služi da se u njega naknadno unesu podaci o radu.

Ključne reči — Spisak ključnih reči dolazi iza sadržaja. Ključne reči će biti korišćene za potrebe dokumentacije. Detalji o formiranju skupa ključnih reči dati su u Prilogu 1.

1 UVOD

Svrha uvoda je da se prikažu osnovne informacije o radu, uključujući opis korišćene literature, kao i kratak opis kako je rad organizovan. Radi veće jasnoće tekst rada treba da bude podeljen na poglavlja i podpoglavlja. Za označavanje poglavlja i podpoglavlja treba

* Adresa i mail adresa prvog autora

koristiti decimalne brojeve. U radu treba izbegavati matematička izvođenja. Ako su ona neophodna, duži deo treba dati u prilogu rada.

1.1 Priroda rada

Rukopisi prijavljeni za savetovanja i simpozijume CIGRE Srbija mogu biti stručni i naučni radovi koji sadrže originalne praktične ili teorijske rezultate samih autora, a koji su od interesa za širi skup stručnjaka u području iz koga je rad. Pozivaju se autori da prijave radove koji prikazuju primene teorijskih metoda u rešavanju konkretnih inženjerskih problema, prikaze novih praktičnih rešenja ili uređaja, rezultate eksperimentalnih istraživanja, realizacije poznatih rešenja na novi način i slično.

Prijavljuju se radovi čiji sadržaj nije ranije saopšten, objavljen ili prikazan na drugi način. Prijavljeni radovi moraju sadržati originalne naučne, stručne ili primenjene rezultate samih autora. Objavljeni rezultati ni na koji način ne smeju povrediti autorska prava drugih pojedinaca ili organizacija. Iako se svi radovi recenziraju, sami autori odgovaraju za pravo objavljivanja, originalnost i kvalitet radova.

Prikaze rezultata drugih autora i institucija, bez sopstvenog doprinosa odnosno učešća u istraživanju, kao i pregledne radove iz pojedinih oblasti, učesnici mogu ponuditi Programskom odboru na odobrenje, odnosno Programski odbor ih može naručiti po pozivu.

Radovi koji se prezentuju na savetovanjima CIGRE Srbija moraju biti nepublikovani materijali u zemlji, strogo naučnog ili stručnog karaktera i bez reklamnih obeležja. U vezi sa tim nije dozvoljeno pominjati imena proizvođača kako u tekstu tako ni u tabelama ili slikama. Imena preduzeća ili univerziteta mogu se naći samo pri vrhu prve strane (naslovna strana), ispod imena autora.

1.2 Jezik, obim radova, broj autora i koautora

Radovi se pišu na srpskom jeziku u ekavskoj ili ijekavskoj varijanti. Preporučuje se da maksimalni obim rada, uključujući naslov, kratak sadržaj i slike bude **8 strana**. Kao autor/koautor originalnog rada svaki učesnik može biti zastupljen najviše 4 puta (dva puta kao prvi autor i dva puta kao koautor).

1.3 Kratak sadržaj

Kratak sadržaj je u sastavu samog rada. Za radove za savetovanja, **kratak sadržaj ne treba da bude veći od 150 reči**. Veliku pažnju treba posvetiti formulaciji naslova i kratkih sadržaja jer će iz njih čitaoci moći da steknu prvi utisak o radu.

1.4 Ključne reči

Iza kratkog sadržaja dolazi spisak ključnih reči, kako je to specificirano u Prilogu 1. Ove ključne reči će biti korišćene za potrebe dokumentacije.

1.5 Prošireni kratak sadržaj

Prošireni kratak sadržaj je poseban dodatak koji se prilaže uz sam rad i nije deo rada. Prošireni kratak sadržaj se prilaže uz rad, na posebnoj stranici i štampa se u Zborniku kratkih sadržaja. Za radove za savetovanja, prošireni kratak sadržaj je većeg obima od kratkog

sadržaja koji je u okviru rada, njegov **obim ne treba da bude manji od 200, niti veći od 400 reči**. Prošireni kratak sadržaj treba da bude detaljniji od kratkog sadržaja u okviru rada i treba da pruži jasnu sliku o tematici, primenjenoj metodologiji, rezultatima rada i njihovom značaju. Ugledna forma za pisanje proširenog kratkog sadržaja data je u prilogu..

2 PODNOŠENJE RADOVA

Svi radovi moraju biti tehnički pripremljeni prema ovom uputstvu. Sekretarijat CIGRE Srbija ne vrši korekturu referata, tako da neće biti nikakvih korekcija na tekstu ili slikama. Moguće su samo neznatno izmene vizuelnog izgleda rada ako rada nije u potpunosti usklađen sa uputstvom. Priljubljeni radovi se smatraju konačnom verzijom. **Nije moguće da autori vrše bilo kakve izmene ili dopune rada, ili da predaju novu verziju rada.** Radovi se ne vraćaju autorima.

Prilikom slanja rada Sekretarijatu CIGRE Srbija potrebno je poslati

- elektronsku verziju rada i proširenog kratkog sadržaja *elektronskom poštom* na adresu CIGRE Srbija cigresrbija@eps.rs i/ili na CD ROM-u,
- papirnu verziju rada i proširenog kratkog sadržaja - original i po dve kopije rada i proširenog kratkog sadržaja,
- popunjen Formular o autorskom pravu.

Radovi referisani na savetovanju ili simpozijumu objavljuju se isključivo na CD ROM-u, dok se prošireni kratki sadržaji štampaju u Zborniku kratkih sadržaja. U cilju efikasnijeg objavljivanja CD ROM-a, CIGRE Srbija ljubazno moli autore da radove kompletno obrade na PC računarima, sa umetnutim slikama i tabelama.

Autori se moraju strogo pridržavati roka za predaju radova, pošto posle isteka tog roka radovi neće biti primani.

3 PRIPREMA RADOVA

3.1 Format papira

Rukopis treba da je pripremljen na formatu A4 (210 mm x 297 mm). Sve četiri margine su po 2,5 cm. **Ovaj ugledni primer je već u predviđenom formatu i možete ga koristiti kao podlogu za pripremu Vašeg rukopisa jednostavnim unošenjem Vašeg teksta umesto ovih uputstava.**

Tekst kucati sa jednostrukim proredom samo na jednoj strani lista, celom širinom strane, kako je kucan i ovaj ugledni primer. Prostor ograničen granicama teksta treba da bude potpuno iskorišćen osim u slučaju naslovne strane kao što je prikazano u ovom uglednom primeru. Nema potrebe za dodatnim marginama.

3.2 Tip slova i veličina

Za kucanje radova *koristiti isključivo systemske fontove "Times New Roman" ili "Arial", veličine slova 11 ili 12.* Sitnija slova u tekstu nisu dozvoljena. Kao primer za veličinu slova koristiti ovaj ugledni primer.

3.3 Prva/naslovna strana

Naslov rada, podaci o autorima i koautorima, ime(na) grad(ov)a i zemlje iz koje su autori i koautori treba unositi u za to predviđena polja na prvoj strani. Podešeno je da su polja varijabilne dužine tako da se njihove veličine automatski prilagođavaju unesenom tekstu i ne treba ih posebno specificirati.

Naslov treba da bude velikim slovima, u fontu *Arial*, **bold**, **veličina slova 12**. **Podaci o autoru(ima)** treba da budu velikim slovima, u sistemskom fontu *Times New Roman*, **bold**, **veličina slova 12**. Podaci treba da su centrirani ispod naslova. Predstavljanje autora podrazumeva ime, prezime, naziv institucije, grad i zemlju. Umesto punog imena mogu se koristiti i inicijali, ali se preporučuje da se napiše puno ime i prezime autora. Ako se koriste inicijali, između njih koristiti razmak.

Adresa i mail adresa prvog autora unosi se *kao fus nota*, u dnu prve strane (označeno zvezdicom odmah posle njegovog prezimena u zaglavlju).

Kratak sadržaj i ključne reči treba kucati na mestima koja su za to predviđena na prvoj strani. Tekst rada početi na mestu prvog dela rada, na mestu Uvoda. Sve ostale strane teksta osim naslovne treba kucati u za to predviđeni okvir, od početka. Sve strane osim naslovne moraju biti paginirane na dnu strane (desno).

U okvir sa simbolom CIGRE Srbija autori ne unose nikakav tekst, taj prostor služi da se u njega naknadno unesu podaci o radu.

3.4 Slike i tabele

Slike treba da budu brižljivo pripremljene i umetnute direktno u tekst, na predviđeno mesto. Broj i naziv slike moraju biti ispod slike. Brojeve slika označavati arapskim brojevima. Pokušati da se ose na slikama opišu rečima, ne samo simbolima. Na primer, bolje je napisati *vreme t*, nego samo *t*. Oznake za merne jedinice treba staviti u zagrade. Primer dobrog obeležavanja ose je “*vreme t (s)*”.

Radi boljeg razumevanja, na slikama treba izbegavati prekomerne informacije i koristiti samo grafičke simbole koje preporučuje Međunarodna Elektrotehnička Komisija (Publikacija IEC 617 "Grafički simboli za šeme"), odnosno glavna grupa srpskih standarda SRPS N.A3. Svi komentari koji se odnose na slike treba da se nalaze u zaglavlju. Kucane oznake treba da budu izbarane pažljivo da bi se obezbedila jasnoća.

Tabele treba da budu označene rimskim brojevima, broj i naziv treba da budu iznad tabele. Kucane oznake treba izabrati tako da budu jasne i čitljive.

Sve slike i tabele treba da su postavljene u tekst blizu, ali nikako ispred mesta u tekstu na kome se prvi put pominju. Slike i tabele u prilozima treba da su označene na isti način kao u tekstu rada.

3.5 Jednačine

Za jednačine treba koristiti matematički softver (*Microsoft Equation Editor for MS Word* ili *MathType*). Jednačine treba postaviti na sredinu strane i na desnoj strani obeležiti brojem koji se stavlja u obične zagrade. Na primer :

$$I_F = I_B = -I_C = \frac{-J\sqrt{3}E_A}{Z_1 + Z_2} \quad (1)$$

Simboli koji se koriste u jednačini moraju biti definisani pre nego što se pojave u jednačini ili neposredno posle jednačine. Promenljive se pišu kurzivom (*italic*). Na primer, *T* označava temperaturu, ali *T* označava jedinicu za magnetsku indukciju Tesla. U tekstu se može pozvati na jednačinu pisanjem broja jednačine u zagradi “(1)”, ali ako se počinje rečenica sa pozivom na jednačinu tada koristiti “Jednačina (1) je ...”.

3.6 Merne jedinice

Obavezna je upotreba decimalnog metričkog sistema jedinica prema Međunarodnom sistemu jedinica SI (videti standard SRPS IEC 27 – Slovni simboli koji se koriste u elektrotehnici, 4 dela). Neka označavanja simbolima za jedinice data su u Prilogu 2.

4 KORISNI SAVETI

4.1 Literatura

Spisak korišćene literature treba da bude na kraju rada u posebnom nenumerisanom delu. Literatura treba da bude poređana po redosledu pojavljivanja u radu. Koristiti samo uglaste zagrade i redni broj literature kada se navodi na odgovarajućem mestu u tekstu. Ne koristiti izraze tipa “...ref. [1]” ili “...lit. [1]”. Ne treba počinjati rečenicu sa brojem literature. Autori ne treba da se pozivaju na internu dokumentaciju preduzeća niti na neobjavljene radove.

Za radove publikovane u časopisu svaka referenca treba da sadrži broj reference u uglastim zagradama, ime(na) ili inicijal(e) i prezime(na) autora, naslov rada, ime publikacije, referentni broj, datum, strane (ili brojeve prve i poslednje strane).

Za radove publikovane na skupovima svaka referenca treba da sadrži broj reference u uglastoj zagradi, ime(na) ili inicijal(e) i prezime(na) autora, naslov rada, naziv skupa, referentni broj, strane (ili brojeve prve i poslednje strane), mesto i godinu održavanja skupa,

Za objavljene knjige svaka referenca treba da sadrži broj reference u uglastoj zagradi, ime(na) ili inicijal(e) i prezime(na) autora, naslov knjige, izdavača, mesto i godinu izdavanja.

4.2 Skraćenice i akronimi

Skraćenice i akronime treba definisati onda kada se prvi puta upotrebe u tekstu, čak i ako su već definisane u sadržaju. Uobičajene, poznate skraćenice kao što su na. primer IEEE, CIGRE, SI, AC, DC ne treba da budu posebno definisane.

4.3 Ostale preporuke

Za razmak posle tačke ili zareza treba koristiti jedan znak. Pre decimalnog zareza ili decimalne tačke treba obavezno koristiti 0, na primer “0,25”, a ne “,25”. Opseg vrednosti može se napisati u obliku “od 7 do 9” ili “7-9”.

Ne treba zaboraviti da se izvrši i krajnja provera eventualnog postojanja gramatičkih ili štamparskih grešaka pošto rad zbog njih može biti vraćen.

5 ZAKLJUČAK

Na kraju rada treba dati zaključak. Zaključak treba da sadrži pregled ključnih rezultata, da objasni značaj rada i predloži moguću primenu i dalja istraživanja. U zaključku ne ponavljati deo opisan u sadržaju.

6 DODATAK (PRILOG)

Dodatak, ako ga ima, treba da bude naveden kao poseban nenumerisan deo pre zahvalnice.

7 ZAHVALNICA

Zahvalnice (ako ih ima) treba da budu navedene kao poseban nenumerisan deo pre literature. Treba koristiti jedninu u naslovu čak i kada imate više zahvalnica.

8 AUTORSKO PRAVO

Da bi se zaštitili interesi CIGRE Srbija i autora, radovi podležu autorskom pravu u skladu sa Zakonom o autorskom pravu i Odredbama o autorskom pravu CIGRE Srbija. Autori moraju potpisati izjavu na posebnom formularu o autorskom pravu pre nego što se njihov rad objavi. Taj formular je sastavni deo uputstva i mora ga potpisati prvi autor i poslati Sekretarijatu CIGRE Srbija zajedno sa radom.

9 PREVODI NA ENGLESKI JEZIK

Na kraju rada, poosle spiska literature, obavezno navesti

NASLOV RADA
(na engleskom jeziku)

IME(NA) AUTORA
NAZIV FIRME (na engleskom jeziku)

GRAD
(na engleskom jeziku)

ZEMLJA
(na engleskom jeziku)

Abstract— **Kratak sadržaj rada na engleskom jeziku.**

Key words — **Spisak ključnih reči na engleskom jeziku.**

*U ovaj prostor ne unositi tekst.
Ovaj prostor se koristi za potrebe unošenja oznaka za rad-*

**UGLEDNA FORMA ZA PROŠIRENI KRATAK SADRŽAJ
(NASLOV RADA)**

**NASLOV RADA
(na engleskom jeziku)**

**IME(NA) AUTORA
NAZIV FIRME**

GRAD

ZEMLJA

Kratak sadržaj -

*- tekst proširenog kratkog sadržaja -
- minimalno 200 reči, maksimalno 400 reči -*

Ključne reči – kao u radu.

PRILOG 1

IZBOR KLJUČNIH REČI

A.1 Broj ključnih reči

Autori imaju punu slobodu u izboru i broju ključnih reči. Obično je dovoljno 3 do 10 reči ili grupa reči da okarakteriše jedan tehnički dokument.

A.2 Izbor ključnih reči

1. Svaka ključna reč treba da odgovara jednom preciznom pojmu. Određene složene reči ili grupe reči koje označavaju jedan pojam mogu činiti ključne reči.

Primeri: Visoki napon – Reaktivna snaga – Faktor snage

S druge strane, više složenih reči koje predstavljaju združena dva nezavisna pojma treba da se pojave kao dve nezavisne ključne reči.

Primeri: Interkonektivni sistemi → Interkonekcija–Sistem
Ankerni stub → Anker–Stub

2. Reči koje ne daju preciznu informaciju kao što su: proizvod, materija, sredstvo efekt, proces, uređaj, pojava itd. ne smeju se koristiti kao ključne reči.

Primeri: Uređaj za prekidanje → Prekidanje
Efekt korone → Korona

3. Za svrhu indeksiranja gde god je moguće imenica treba da bude u jednini i treba da se koristi radije nego pridev.

Primeri: Zatezni stub → Stub – zatega
Inhibirano ulje → Ulje – inhibitor

4. Definisane hemijske supstance vrši se pomoću jedne ključne reči.

Primer: Sumporheksafluorid

Međutim tipove hemijskih supstanci treba pisati pomoću nezavisnih ključnih reči.

Primer: Bazni hlorid → Hlorid – Baza

A.3 Završna uputstva

Ključne reči treba uvek pisati **u jednini**, početi uvek velikim slovom sa crticom između svake reči.

Savetuje se autorima da za ključne reči koriste termine koji se pojavljuju u Međunarodnom elektrotehničkom IEC rečniku sa terminima na srpskom jeziku, Institut za standardizaciju, 1996.

PRILOG 2

PREPORUKE ZA KORIŠĆENJE SIMBOLA ZA PRIKAZIVANJE MERNIH JEDINICA

SI simboli zamerne jedinice kucaju sa vertikalnim slovima bez obzira kakva se slova u tekstu koriste. Oni se pišu malim slovima osim kad ime jedinice potiče od imena naučnika, pri čemu je prvo slovo simbola veliko slovo.

Primeri: metar → m volt → V herc → Hz

Simboli za jednu jedinicu mogu se spojiti zajedno bez tačke, kada nema rizika od zabune:

Primeri: Vat – čas → Wh Voltamper → VA Megavar → Mvar

Količnik dve jedinice izražava se stavljanjem kose crte između njihovih simbola ili korišćenjem negativnog eksponenta, što je poželjno kad ima nekoliko simbola u imeniocu.

Primeri: metar u sekundi → m/s ili ms^{-1} metar u sekundi na kvadrat → m/s^2 ili ms^{-2}

Umnošci i subumnošci SI jedinica vezani su za osnovne jedinice standardizovanim simbolima.

Primeri: T za tera (10^{12}) k za kilo (10^3) n za nano (10^{-9})

Prefiks ne treba odvajati od imena jedinice ni prostorom ni tipografskim znakom. Tako treba pisati:

GW → 10^9 vata mA → 10^{-3} ampera MHz → 10^6 herca μF → 10^{-6} farada

Simboli se pišu bez tačke (osim kada je tačka znak interpunkcije na kraju rečenice koja se završava simbolom).

Primeri: 100 kilometara → 100 km 1 metar u sekundi → 1 m/s

Simboli sa decimalama se pišu na desnoj strani celog broja koji označava numeričku vrednost.

Piše se: 24,5 m, 25,4 °C

Simbole za jedinice ne treba koristiti posle broja napisanog u celosti.

Piše se: pet kilometara 5 kilometara 5 km
Ne piše se pet km

Jednom rečju, nije dobro koristiti simbol za jedinicu u tekstu a da ona nije pridružena numeričkoj vrednosti napisanoj u brojkama.

Treba pisati: "Dužina se izražava u metrima"
Ne treba pisati: "Dužina se izražava u m"